

STATENS VEGVESEN
Postboks 1010 Nordre Ål
2605 LILLEHAMMER

Saksbehandler, innvalgstelefon
Pernille Bechmann, 33372310

Tillatelse – Mudring og utfylling ved Tovstul bru i Elgsjø, gbnr. 300/1 i Notodden kommune

Vedtak om tillatelse

Statsforvalteren gir Statens Vegvesen tillatelse, etter forurensningsregelverket, til å mudre inntil 2 100 m² sjøbunn med et masseuttak på inntil 6 650 m³, samt utfylling av inntil 7 000 m³ over et areal på 2 100 m² ved Tovstul bru i Elgsjø, gbnr. 300/1 i Notodden kommune.

Vedtaket er hjemlet i forurensningsloven §§ 11 og 16 og forurensningsforskriften § 22-6. Tillatelsen gis på vilkår angitt i eget vedlegg, og er gyldig i to år fra dags dato.

Frister

- Varsle oppstart minimum en uke før arbeidene starter.
- Rapportere om utført arbeid innen seks uker etter at tiltaket er fullført.

Vedtak om gebyr

Statens Vegvesen skal betale et gebyr på kr 35 000 for Statsforvalterens behandling av søknaden om tillatelse. Vedtaket om gebyr er gjort etter forurensningsforskriften § 39-4.

Søknaden

Statens vegvesen søkte 21.06.2022 om tillatelse etter forurensningsregelverket til å mudre 2 100 m² sjøbunn med et masseuttak på 6 650 m³ og å fylle ut 7 000 m³ over et areal på 2 100 m² ved Tovstul bru i Elgsjø, gbnr. 300/1 i Notodden kommune.

Det må gjennomføres mudring før utfylling for å sikre tilstrekkelig stabilitet for utfylling til vei og brufundamenter. Dybden på mudringsstedet ønskes økt fra 3,2 meter til 6,5 meter. Arbeidet ønskes utført med gravemaskin fra sjø. Massene skal leveres til lovlig avfallsanlegg. Før mudring vil det bli satt spunt mot gammel vegfylling for å sikre stabilitet. Utfyllingsmassen består av grus/pukk fraksjon 20/120 og arbeidet skal gjennomføres fra land. Det er lagt opp til å overvåke turbiditet under hele tiltaket og mudring og utfylling skal ikke foregå i gyteperiode for fisk.

Sjøbunnen i tiltaksområdet har blitt analysert for miljøgifter ved tre stasjoner, og resultatene viser konsentrasjoner av metaller og organiske miljøgifter tilsvarende inntil tilstandsklasse IV («dårlig») jf.

klassifiseringssystem for sediment (M-608 | 2016 «Grenseverdier for klassifisering av vann, sediment og biota»)

I Miljødirektoratets Naturbase (kart.naturbase.no) fremkommer det at omsøkte tiltak ikke vil berøre registrerte naturverdier.

I e-post datert 21.11.2022 redegjør Statens vegvesen for at utfylling skal gjøres med sprengstein fra dagbrudd og at utfyllingen vil tilføre maksimalt ca. 35 kg nitrogenforbindelser. De vurderer nitrogen til å ikke utgjøre et problem i resipienten. For å hindre spredning av partikler og ev. plastavfall fra sprengsteinsmassene foreslår de bruk av siltgardin.

Uttalelser fra andre instanser

Tiltaksområdet er omfattet av «Reguleringsplan for E134 Kongsberg grense-Elgsjø» PlanID 201904 vedtatt av Notodden kommune 28.10.2021. Kommunen skriver i e-post datert 08.09.2022 at de omsøkte tiltakene med mudring og fylling for etablering av ny bru over Tovstulåa er i tråd med intensjonen for gjeldende reguleringsplan, og innenfor rammene av hva bestemmelsene åpner for.

Forhåndsvarsling og offentlig høring

Søknaden ble forhåndsvarslet til sakens parter og andre berørte, samt annonsert i Telen, Varden og Telemarksavisa (TA) og lagt ut til offentlig høring på Statsforvalterens nettsider, jf. §§ 36-6 til 36-8 i forurensningsforskriften. Høringsfristen var 30.08.2022.

Vi mottok en uttalelse, fra Norsk Maritimt Museum som ikke hadde vesentlige merknader til søknaden.

Lovgrunnlag

Mudring er forbudt etter forurensningsforskriften kapittel 22 *Mudring og dumping i sjø og vassdrag* § 22-3. Med hjemmel i § 22-6 har Statsforvalteren myndighet til å gi tillatelse til mudring fra skip hvis det søkes om det.

Statsforvalteren er delegert myndighet for utfylling i sjø og vassdrag, når tiltaket skjer fra land og skip og for mudring når tiltaket skjer fra land (Miljødirektoratet rundskriv T-3/12, 2012).

Med hjemmel i forurensningsloven § 11, jf. § 16 kan forurensningsmyndigheten gi tillatelse med vilkår til virksomhet som kan medføre forurensning. Når forurensningsmyndigheten avgjør om tillatelse skal gis og fastsetter vilkår, skal det legges vekt på forurensningsmessige ulemper ved tiltaket sammenholdt med de fordeler og ulemper tiltaket for øvrig vil medføre. Kravene i vannforskriften §§ 4 - 6 og naturmangfoldloven kapittel 2 legges til grunn som retningslinjer ved skjønnsutøvelse etter forurensningsloven.

Brudd på tillatelsen er straffbart etter forurensningsloven §§ 78 og 79.

Tillatelsen kan senere endres i medhold av forurensningsloven § 18. Endringer skal være basert på skriftlig saksbehandling og endringssøknad må foreligge i god tid før endring ønskes gjennomført.

At forurensningen er tillatt utelukker ikke erstatningsansvar for skade, ulempe eller tap forårsaket av forurensningen, jf. forurensningsloven § 56.

Statsforvalterens vurdering

Mudring og utfylling medfører en forringelse av naturkvaliteten på stedet og Statsforvalteren har en generelt restriktiv holdning til å gi tillatelse til slike tiltak. Det legges vekt på at eventuelle tiltak skal være forsvarlige med hensyn på forurensningssituasjonen, biologisk mangfold og miljøet ellers.

Forurensning

Sedimentet i tiltaksområdet er forurenset, og på denne bakgrunn stiller vi vilkår om at mudrede masser skal leveres til lovlig avfallsanlegg. Massene som ble prøvetatt har høy andel organisk karbon. Dette må hensyntas ved valg av avfallsanlegg.

Mudring som berører forurenset sediment, gir fare for spredning av forurensete partikler. På bakgrunn av dette setter Statsforvalteren krav om bruk av velfungerende siltgardin under mudringsarbeidet. For å kontrollere at siltgardinen fungerer etter hensikt og hindre spredning av forurensning under tiltaksgjennomføring stiller vi i tillegg krav om å overvåke turbiditet.

Det søkes om å benytte grus/pukk fraksjon 20/120 til utfylling, men tiltakshaver kan ikke utelukke at massene også inneholder finstoff. Utfylling på forurenset sediment kan også medføre spredning av forurensning. For å redusere spredning av partikler stiller vi krav om bruk av velfungerende siltgardin og kontroll med turbiditetsovervåking også under utfyllingsarbeidet. Sprengstein kan inneholde sprengstoffrester (nitrogen), plast (sprengtråd, fyllingsrør) (jf. vedlagt Faktaark M-1085 | 2018) og annet avfall. Dette kan frigis ved utfylling. Det er lagt opp til bruk av siltgardin for å samle opp eventuell plastforsøpling. Vi legger dette til grunn og setter vilkår om rutiner for å redusere spredning av plast.

Dersom det benyttes finkornede masser i utfyllingen skal det være kontroll på at disse ikke inneholder uakseptable konsentrasjoner av metaller og organiske miljøgifter.

Det skal benyttes sprengstein fra dagbrudd i utfyllingen. Det gir begrenset mengde uomsatt sprengstoff og nitrogenforbindelser. Data fra databasen Vannmiljø indikerer at nitrogen ikke er begrensende næringsstoff i Elgsjø og at mengden nitrogenforbindelser tilført med sprengstein er veldig liten sammenlignet med det som tilføres naturlig via elvene. På denne bakgrunn anser Statsforvalteren at spredning av nitrogenforbindelser vil være begrenset til en eventuell svært kortvarig og lokal effekt.

Naturmangfoldloven

Tiltaket omfatter mudring i et område hvor det ikke er registrerte naturtyper (kart.naturbase.no). Tiltaket vil ikke berøre registrerte verneområder eller friluftsområder.

I konsekvensutredningen for E134 Saggrenda – Elgsjø er det oppgitt at det er mye abbor og ørret i Elgsjøvassdraget som følge svært gode gyteforhold i mange tilløpsbekker og utløpselv. Tøvestulåa, som munnar ut i tiltaksområdet, er beskrevet som en svært viktig gytebekk som gjør det mulig for fisken å vandre opp til Vassenden og videre til Tøvestultjønn.

Det er ikke registrert truede arter i eller ved tiltaksområdet som forventes påvirket av tiltaket.

Etter Statsforvalterens vurdering oppfylder kunnskapsgrunnlaget de krav som stilles i naturmangfoldloven § 8 for å kunne ta beslutning i saken.

For å unngå negativ påvirkning på fisk stiller vi krav om at mudring og utfylling ikke skal foregå i gytetid for ørret (september til og med november). For å sikre mulighet til å vandre opp Tovestulåa må siltgardinen fjernes i samme periode.

Tiltaket vil føre til direkte arealbeslag av sjøbunnen, men i et område som ikke innehar viktige naturtyper eller arter som trenger særskilt beskyttelse. Tiltaket anses til å utgjøre et mellomstort naturinngrep med lite negativt påvirkningsbidrag. Når tiltaket gjennomføres etter vilkår i tillatelsen, forventes ikke økning i den totale belastningen på økosystemet, jf. naturmangfoldloven § 10.

Etter Statsforvalterens vurdering foreligger det tilstrekkelig kunnskap om naturmangfoldet og virkninger på naturmangfoldet. Førre- varprinsippet får dermed ikke anvendelse, jf. naturmangfoldloven § 9.

Tiltakshaver skal dekke kostnadene ved å hindre eller begrense skade på naturmangfoldet som tiltakene volder, dersom dette ikke er urimelig ut fra tiltakenes og skadens karakter, jf. naturmangfoldloven § 11.

Tiltaket må utføres på mest mulig skånsom måte for å hindre spredning av forurenset sediment. Statsforvalteren setter tidsrestriksjoner av hensyn til fisk og stiller krav om velfungerende siltgardin og overvåking av tiltaket med turbiditetsmålinger, jf. naturmangfoldloven § 12. Det skal også tas særlig hensyn til andre forhold som kan virke spredningsreducerende, herunder vurdering av strøm, værforhold og vannføring.

Lov om laksefisk og innlandsfisk

Forskrift om fysiske tiltak i vassdrag er hjemlet i lakse- og innlandsfiskloven, og skal sørge for at det ikke skjer skade på fisk og andre ferskvannsararter. Alle tiltak i vassdrag som kan medføre fare for forringelse av produksjonsmulighetene for fisk eller andre ferskvannsorganismer, er i utgangspunktet forbudt, men kan søkes om i henhold til forskrift om fysiske tiltak i vassdrag § 2. I vassdrag som ikke fører anadrom fisk eller trua ferskvannsararter, er Statsforvalteren myndighet på strekninger som fører anadrom laksefisk eller trua ferskvannsararter. På øvrige strekninger er det fylkeskommunen som har denne myndigheten. Elgsjø har ikke anadrome laksefisk og det er dermed Fylkeskommunen som er myndighet etter denne forskriften. Det er en eldre registrering av ål i vassdraget, og i slike tilfeller er det vanlig praksis at Fylkeskommunen fatter vedtak i samråd med Statsforvalteren.

Vannforskriften

Tiltaksområdet ligger i vannforekomsten Elgsjøen (vannforekomstID 016-6264-L). Vannforekomsten ligger i vannområde Midtre Telemark og er registrert som middels stor, kalkfattig, klar og humøs. Økologisk tilstand i vannforekomsten er moderat og kjemisk tilstand er god. På grunn av redusert økologisk tilstand er vannforekomsten registrert med risiko for ikke å nå miljømålet om minimum god økologisk tilstand innen 2027. Diffus avrenning og utslipp fra transport/infrastruktur er registrert å ha middels påvirkningsgrad på vannforekomsten (vann-nett.no).

Tiltaket utgjør et mindre naturinngrep i et område som allerede er påvirket av vegtrafikk. Tiltaket vil, etter vår vurdering, ikke medføre en betydelig økning i denne påvirkningen. Når tiltaket gjennomføres i henhold til vilkår i tillatelsen anser Statsforvalteren det ikke som sannsynlig at tiltaket vil forringe vannforekomsten eller påvirke arbeidet for å nå området's miljømål i vesentlig grad, jf. vannforskriften § 4.

Andre forhold

Tiltaket er en del av arbeidet med å erstatte Tovstul bru, som er i svært dårlig tilstand. Arbeidet gir mulighet for å endre veglinjen for å oppnå bedre kurvatur på veien enn med dagens trase. Statsforvalteren forutsetter at tiltaket ved oppstart har de nødvendige tillatelser/vurderinger etter annet relevant lovverk. Det er tiltakshavers ansvar å sikre at det aktuelle området har tilfredsstillende stabilitet slik at tiltaket ikke medfører utgliding av grunn eller sjøbunn.

Støy i anleggsfasen er regulert i Reguleringsplan for E134 Kongsberg grense-Elgsjø. Etter vår vurdering er det ikke behov for ytterligere regulering av støy for tiltaket.

Tiltak i sjø er som regel ikke tillatt i perioden 15. mai til 15. september av hensyn til friluftsliv og rekreasjon. Det er en del hytter i området og Elgsjø kafe ligger i nærheten. Arbeid skal utføres i tilknytning til vei. Etter vår vurdering påvirkes friluftsliv og rekreasjon i mindre grad dersom tiltaket gjennomføres mest mulig sammenhengende og ikke strekker mer ut i tid enn nødvendig. Tidsrestriksjoner stilles derfor kun på bakgrunn av hensyn til fisk som gyter.

Konklusjon

Statsforvalteren har vurdert negative konsekvenser for miljøet og naturverdier opp mot de fordeler tiltaket vil medføre.

Tiltaket anses ikke å forringe vannforekomsten i vesentlig grad og sannsynligheten for negativ påvirkning på naturmangfoldet vurderes som liten. Tiltaket tilrettelegger for utbedring av bro i dårlig forfatning. Statsforvalteren vurderer samfunnsnyttene ved tiltaket til å være større enn ulempene tiltaket fører til for naturmiljøet, og gir tillatelse den den omsøkte mudringen og utfyllingen.

Gebyr

Som varslet per brev av 02.08.2022 medfører behandling av tillatelse et gebyr i henhold til forurensningsforskriften kapittel 39. Vi har ikke mottatt kommentarer til varselet.

Ressursbruk knyttet til saksbehandlingen er lagt til grunn ved fastsettelse av gebyrsats.

Faktura vil bli ettersendt fra Miljødirektoratet.

Klageadgang

Vedtakene om tillatelse og gebyrsats kan påklages av sakens parter eller andre med rettslig klageinteresse **innen tre uker** fra underretningen om vedtaket er kommet frem. En eventuell klage skal angi hva det klages over og den eller de endringer som ønskes. Klagen bør begrunnes, og andre opplysninger av betydning for saken bør nevnes.

En eventuell klage skal sendes Statsforvalteren i Vestfold og Telemark. Klageinstansen er Miljødirektoratet.

Det gis ikke oppsettende virkning på en eventuell klage på gebyrsats. Gebyret må derfor betales, og dersom det gis medhold i klagen, vil restbeløpet tilbakebetales.

Med hilsen

Siv Hege Wang Grøvo (e.f.)
fagsjef

Pernille Bechmann
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Vedlegg:

- 1 Vilkår - Tillatelse etter forurensningsloven til mudring og utfylling i Elgsjø for Statens Vegvesen
- 2 Faktaark M-1085 2018 - Problemer med plast ved utfylling av sprengstein i sjø

Kopi til:

Norsk Maritimt Museum	Postboks 720 Skøyen	0214	OSLO
Jan Magnor Aasen	Gamle Gomsrudvei 52	3616	Kongsberg
NORSK ORNITOLOGISK FORENING AVD TELEMARK	Gamle Siljanveg 28	3719	SKIEN
Torunn Agtind	Sølvfaksveien 6	3122	Tønsberg
Kjell Myhre	Hørdalsveien 34	3239	Sandefjord
Peder Myhre	Hørdalsveien 34	3239	Sandefjord
Bergit Astrid Aase	Kongsbergveien 117	3681	Notodden
Naturvernforbundet i Telemark	Fogtegata 19	3936	PORSGRUNN
Ingolf Thor Ask	Vestsideveien 70	3404	LIER
Hanne Bjørndalen	Vestsideveien 70	3404	LIER
Thomas Christopher Tinne	Tinneveien 47	3681	Notodden
Roger Bredesen	Hulveien 4 B	3160	STOKKE
Anne Grethe Grøslund	Røkebergveien 109	3320	Vestfossen
Hans Gunnar Haave	Kongsbergveien 90	3681	Notodden
Roy Andre Lie	Olav Bjaalands Gate 9	3675	Notodden
Notodden kommune	Postboks 193	3672	NOTODDEN
Norges Jeger- og Fiskerforbund avdeling Telemark	Bøgata 8	3800	BØ I TELEMARK
Tone J Bentsrud	Tuddalsvegen 164	3692	SAULAND
Ingrid Haave	Sætrealleen 19	3678	NOTODDEN
NOTODDEN JEGER OG FISKERFORENING	Torrudmoen 21	3691	GRANSHERAD
Synnøve Aarlia Strøm	V/Vera Strøm Steigedal, Viggo Hansteensgt 15	3679	Notodden
Marko Vladetic	Teksleåsen 72	3231	Sandefjord
Naturvernforbundet i Telemark	e-post		
Statens vegvesen v/Koland	e-post		
Marit Nansy Evenstad	Heggveien 39	1430	ÅS
Sonja Myhre	Tollbodgaten 18	3159	Melsomvik
Forum for Natur og Friluftsliv i Telemark	Postboks 3089	3707	SKIEN
Kari Lagesen	Meheiavegen 80	3679	NOTODDEN
Sveinung Torsdal	Tinnegrendvegen 100	3683	Notodden
Statens naturoppsyn	e-post		
Erik Agtind	Sølvfaksveien 6	3122	Tønsberg
Borgny Helene Kareliussen	Odins Vei 24	3179	Åsgårdstrand
Olav Aase	Kongsbergveien 117	3681	Notodden
Norsk Maritimt Museum			